

és *moterull (pron. adés *mutrú*, adés *muturú*) 'petita paret de terra' («veu aquell *m.* d'allí baix?», Vilacolum, 1958);⁵ *motroll* 'embalum' val. S. (EnrValor). *Desmotar* val. «limpiar la lana o paño de las motas», *desmotadora* «instrumento con que se desmota», *des-* ⁵ *mòt* = *desmota(da)* nom d'acció (Escrig 1851); en el xurro fronterer *esmotar* «separar con las manos los mechones de la lana para hacerla mullida y blanda» (a Bicorp, 1972; Gulsoy).

¹ És clar que no ho juraria, però crec que cal pronunciar *móto* el nom que els francesos, en el Comenge, escriuen «la Tuco de la *Mautho*» i que Lizop (*Comminges à l'époque romane*, 161) descriu com un «túmul» circular a la dreta del riu Save, al SE. de Montmaurin, i que aquest *au* no és més que la fantasia de franchimands amb ínfules de savi i ignorància de la llengua del país. — ² Aquest grup semàntic és el que sembla ben fundat en el domini castellà, dintre de la idea de 'brossa, partícula menuda', que el *DAut.* detalla així: «nudillo o granillo que se forma en el paño y se quita o corta de él, para perfeccionarle, con unas pinzas o tijeras» (amb una cita de la *Novísima Recopilación*, llei de 1511), «cualquier partícula de hilo u otra cosa semejante que se pega a los vestidos» (amb un ex. literari del S. XVII), d'on alguna prolongació en el cast. d'Amèrica: argentí *motas* «el cabello de una persona (especialmente el enmarañado)» (molt divulgat pel *Martín Fierro*), cubà *mota* «borla finísima de pluma con que se aplican los polvos al cutis». Si *mota* fos verament autòcton en el sentit de mota de castell, turó, del castellà medieval, això s'hi enllaçaria solament passant per 'gleva, terròs', però en aquest sentit no hi ha documentació castellana: 'gleva per tapar el pas de l'aigua en una sèquia', afegeix el *DAcEsp.* ³⁵ però solament des de 1914: pràcticament això tan tardà no mereix atenció: pot ser un de tants afegits de cast. local de Val. etc., que s'han fet a última hora, o més aviat un mot de Múrcia i zona veïna, relíquia catalana. En definitiva restem amb la sospita que *mota* en castellà fou un vell gallicisme mil·lar, amb algunes penetracions afegides després pel llenguatge català dels teixits i de les altres llengües veïnes. — ³ Amb això deu anar el noruec *mo* subst. masc.-fem. «trockene, sandige Ebene», usat ⁴⁵ per Ibsen (glossari de *Kaerlihetens Komædie*), plural *moer* «heath (barren and wooded) plain», *mo-jord* «heath soil». — ⁴ Poc de segur aporta el treball de Tovar en *Études Celt.* XIII, 419-23 (junt amb evidents confusions i idees involucrades). — ⁵ Ben dubtós que sigui una formació paral·lela un mot + *motril* que usen els guardatermes, sequiers i pràctics del val. central, amb paper d'adjectiu: «un molló *motril*», «aquell d'allí és *motril*» parlant de grans fites termenals o mollons quan s'hi ajunten més de ³⁵ dos termes (municipals etc.): a Sollana es tractava del molló comú amb Albalat i Algemesí, i també del comú amb aquest i Alginet; a Alginet m'ho deien del que ells tenen en comú amb Algemesí i Guadassuar, que és a ben poca distància del trifini ⁶⁰

amb Carlet (1962). Potser és deformació d'un altre mot sorgida entre gent semiculta, per més que sigui suggestiva la semblança amb *mot(e)rull* i *motroll*; però no ho serà de *límit* ni *límitrof*, tampoc res emparentat amb l'ètimon de *molló* (MUTULUS); més aviat un derivat de *mota*, com ara *motil, formació paral·lela a aquells, amb repercussió de líquides, encara que cal posar en gran dubte la possibilitat d'una herència mossàrab amb *-il* -ELLUM, en un mot així. O alteració d'un *multi-fini* format com els usuals *molló tri-fini* i *m. quadri-fini*? No està aclarida l'etimologia del NL andalús *Motril* (els famosos i antics *trapiches de Motril* ens durien, però, cap a d'altres pistes).

Motacillids, V. *moure* *Motada*, V. *mot* i *mota* *Motaflut* corrupció de *mosfletut*, o més aviat mer castellanisme personal (*mosfletudo*) deturpat *Motar*, *moteig*, *motejador*, *motejament*, *motejar*, *motejat*, V. *mota* + *Motel*, V. *moure* *Moteró*, *moterull*, V. *mota* *Motet*, V. *mot* *Motí*, V. *moure* i *mota* *Motilar*, *motiló*, V. *mutilar* *Moti-moti*, *motiu*, V. *moure* *Motiu*, V. *mot* *Motivació*, *motivar*, V. *moure* *Motivejar*, V. *mot*

Motjar 'fotjar (el porc)' ross., també algun testimoni de *mojar* (*motgar*) en oc. ant. (PDPF), i mal grafiat *mutxar* *AlcM*: encreuament dels dos sinònims *fotjar* i *morrejar*; variant rara *modegar* (VCatalà) alterada per influència de *mossegar* i altres derivats de *MORDRE* (potser amb contaminació de *MÓDEGA*, que té variant fonètica *motja*).

Motle, *mollada*, *motllador*, *motllar*, *motllat*, V. *motllo* (MODE) *Els Motllars*, *El Motlló*, NLL, V. el que en dic a *MOLLÓ* *Motllo*, *motllura*, *motllurar*, V. *mode* *Moto*, V. *motor* (MOURE) *Motó*, V. *moltó* *Motocicleta*, *motociclista*, V. *moure* *Motollar*, V. *mota* *Motòmetre*, V. *moure* *Motona*, *motonina*, V. *moltó* *Motor*, *motorista*, *motorització*, *motoritzar*, V. *moure* *Motracada*, V. *mot* + *Motril*, V. *mota* *Motriu*, V. *moure* *Motroll*, V. *mota* *Motxa*, *motxar*, V. *esmuassar*

MOTXILLA, pres del cast. dial. i antiq. *mochilla*, alteració de *mochila* id., derivat de *mochil* 'mosso o xicot missatger', perquè duia motxilla; *mochil* és manllevat del basc *motxil*, diminutiu de *mutil* o *motil* 'minyó', 'criat', que per la seva banda prové del llatí MUTILUS 'mutilat', 'motxo', 'rapat', pel costum que hi havia d'arrancar els cabells dels noiets. □ 1.ª doc.: cast., 1495; cat., 1805, Belv.

Justificació i detalls en el DCEC/DECH. El mot *mutilà* que sortia en la cantarella popular barcelonina vuitcentista «Ai, ai, ai, *mutilà*, / madurs a la pael·la ---!» (*madurs* < *madurats* < *moderats*, volia dir 'conservadors', 'reaccionaris', Coromines, *Obres Completes*, 1183a, 588, 589), és aqueix mot basc, i la cantarella venia també del basc: «En el País Vasco --- en la primera guerra civil hay varias canciones --- Una de ellas es esa que tiene el estribillo "Ay, ay, ay! *mutilla* / chapela gorra ---" (Ay, ay, muchacho, la boina roja),